

S&D (Socialists and Democrats)

O frakcii

Frakcia S&D je europozitivistická sociálno-demokratická frakcia, ktorá združuje sociálno-demokratické, progresívne a socialistické strany v celej EÚ. Ide o druhú najväčšiu frakciu v Európskom parlamente (EP), čo jej poskytuje výbornú vyjednávaciu pozíciu. Kampane a priority frakcie S&D sú dlhodobu orientované na zvýšenie sociálnej rovnosti, odstránenie škodlivých vplyvov voľného trhu a udržateľnú zelenú budúcnosť.

Hodnoty ako sloboda, rovnosť, solidarita, diverzita a férovosť sú prítomné v každej kampani, či iniciatíve frakcie. Od svojho vzniku bojuje za vyrovnané postavenie zamestnancov a zamestnávateľov a vytváranie nových pracovných miest duchu inklúzie a maximálnej všeobecnej rovnosti.

Progresívna – stredo-ľavá – europozitivistická

Stručná história

Frakcia sa prvýkrát zjednotila už v roku 1950 ako Európsky socialisti a v roku 1952 vznikla frakcia The Socialist Group, ktorá sa môže hrdiť autorstvom politik európskej integrácie. Socialisti dlhodobo podporovali všetky európske zmluvy a pri každej pripomienkovali sociálny aspekt týchto dôležitých dokumentov. Skupina podporila rozširovanie v sedemdesiatych rokoch minulého storočia a prvé ohrozenie svojej pozície pocítila v osemdesiatych rokoch, keď rast zaznamenali pravicovo orientované strany. Maaschtstriktická zmluva bola míľnikom aj pre socialistov, ktorí prijali názov Party of European Socialists (PES). Súčasný názov a reformované politiky strany boli prijaté v roku 2001 a odvtedy sa frakcia angažuje v úprave finančných smerníc a sociálnych reforiem EÚ.

Hodnoty a smerovanie

Frakcia a jej poslanci sa zhostili úlohy bojovníkov proti sociálnej nerovnosti a diskriminácií. Dlhodobu pracujú na spravodlivejších podmienkach na trhu práce, vytváraní pracovných miest a raste ekonomiky, či ochrane práv spotrebiteľov a udržateľnom rozvoji. Vytvorenie demokratickej EÚ a garancia dodržiavania základných ľudských a politických práv v Európe je tiež dôležitou súčasťou agendy frakcie. Momentálne sa skupina snaží bojovať proti nezamestnanosti a zabezpečiť väčšiu férovosť na trhu práce ale aj v komunitách a spoločnosti. Snaží sa obnoviť dôveru občanov v EÚ a ich povzbudiť ich európsku víziu.

Vízia

S&D sa snažia vytvoriť férovú a sociálne spravodlivú Európu, ktorá bude zjednotená v boji proti chudobe a klimatickým hrozbám. Spravodlivý trh práce a kapitálu má pomôcť dosiahnuť túto víziu, čo najskôr. Sociálne silná, zelená Európa má byť podľa S&D lídrom svetovej transformácie do nového zeleného, digitálneho veku.

Priority

- **Inkluzívna digitálna Európa** – Európa prechádza digitálnou transformáciou a frakcia S&D považuje za nevyhnutné zamerať sa na ochranu pracovníkov v nových formách zamestnávania, spravodlivé zdanenie technologických gigantov a zabezpečenie rovnakého prístupu k digitálnym službám pre všetkých. S&D kladie dôraz na zlepšenie pracovných podmienok a kolektívne vyjednávanie s cieľom eliminovať sociálny dumping. Zároveň požaduje silnú reguláciu umelej inteligencie na ochranu práv a dôstojnosti pracovníkov, ako aj prístup k vysokokvalitnému internetu ako základné právo. Skupina podporuje celoživotné vzdelávanie a rozvoj digitálnych zručností, pričom dbá na odstránenie rodových nerovností v digitálnom sektore a ochranu spotrebiteľov pred nekalými praktikami na online trhu. Kľúčovou prioritou zostáva vytvorenie spravodlivého digitálneho prostredia prostredníctvom regulácie digitálnych trhov a spravodlivého zdaňovania nadnárodných korporácií. Cieľom S&D je zabezpečiť, aby digitálna budúcnosť Európy bola inkluzívna, spravodlivá a udržateľná.
- **Due Diligence** – Frakcia S&D presadzuje záväzné pravidlá, ktoré prinútiť firmy niest' zodpovednosť za svoje pôsobenie vo vzťahu k ľudským právam a životnému prostrediu, a to naprieč celým hodnotovým reťazcom – v rámci EÚ aj mimo nej. Dobrovoľné opatrenia nestačia, pretože mnoho podnikov neplní svoje povinnosti a konkurenčne znevýhodňuje tých, ktorí konajú zodpovedne. Zavedenie povinného *due diligence* zabezpečí, že firmy budú musieť aktívne identifikovať a zmierňovať riziká a negatívne dopady svojho podnikania. S&D považuje túto iniciatívu za kľúčovú pre dosiahnutie cieľov trvalo udržateľného rozvoja a ochranu základných hodnôt. Nové pravidlá poskytnú právnu istotu, zabezpečia férovú hospodársku súťaž a spravodlivé podmienky pre všetky podniky na európskom trhu.
- **Boj proti krajnej pravici** – Frakcia S&D upozorňuje na rast extrémnej pravice v Európe, ktorá predstavuje vážne ohrozenie slobody, demokracie a základných európskych hodnôt. Tieto skupiny šíria nenávisť, podnecujú rozdelenie spoločnosti a usilujú sa o oslabenie Európskej únie, pričom často hlasujú proti pokroku a odmietajú konštruktívnu účasť na tvorbe politiky. S&D dôrazne odsudzuje tieto snahy a jasne deklaruje nulovú toleranciu voči intolerancii a fašizmu. Zároveň podporuje politiku založenú na inklúzii, tolerancii a ochrane práv všetkých občanov bez ohľadu na ich pôvod alebo orientáciu. Frakcia vyzýva na spoluprácu demokratických síl a prijatie opatrení, ktoré posilnia demokratické inštitúcie a zabránia ďalšiemu šíreniu nenávisi a extrémizmu. Cieľom S&D je budovať spravodlivú, súdržnú a inkluzívnu spoločnosť, ktorá bude odolná voči snahám rozvrátiť demokraciu a práva občanov.

Stanovisko k Readiness:

Frakcia Progressive Alliance of Socialists and Democrats (S&D) vníma koncept Readiness ako kľúčový politicko-strategický rámec, prostredníctvom ktorého má Európska únia reagovať na zásadne zmenené bezpečnostné prostredie. Rastúce geopolitické napätie, vojna v bezprostrednom susedstve EÚ, hybridné hrozby a systematické útoky na demokratické inštitúcie podľa frakcie jasne ukazujú, že Európa musí posilniť svoju schopnosť konať rýchlo,

koordinovane a autonómne. S&D podporuje zvyšovanie bezpečnostnej a obrannej pripravenosti Únie, no zdôrazňuje, že tento proces musí byť pevne ukotvený v hodnotách demokracie, solidarity a sociálnej spravodlivosti.

Z pohľadu frakcie S&D nemá byť Readiness redukovaná na úzko chápanú militarizáciu, ale musí predstavovať komplexnú pripravenosť spoločnosti, ktorá zahŕňa obranné kapacity, civilnú ochranu, krízový manažment, kybernetickú bezpečnosť, ochranu kritickej infraštruktúry a odolnosť voči dezinformáciám a zahraničnému zasahovaniu. Bezpečnosť EÚ je podľa S&D neoddeliteľne spätá so stabilitou demokratických inštitúcií a ochranou základných práv občanov.

Kľúčovým praktickým nástrojom realizácie konceptu Readiness je pre frakciu S&D program Security Action for Europe (SAFE), ktorý má umožniť rýchle posilnenie európskych obranných kapacít prostredníctvom spoločného obstarávania a podpory obranného priemyslu. SAFE má zároveň prispieť k zníženiu fragmentácie medzi členskými štátmi a k posilneniu strategickej autonómie EÚ. Frakcia S&D podporuje tento program ako nástroj efektívnej spolupráce, no zdôrazňuje potrebu demokratickej kontroly a transparentného využívania verejných zdrojov.

Pokiaľ ide o financovanie pripravenosti, S&D presadzuje spoločné európske financovanie, vrátane možnosti spoločného zadlženia na úrovni EÚ, po vzore nástroja NextGenerationEU. Frakcia sa vyslovuje za flexibilnejšie fiškálne pravidlá a podporuje myšlienku nezapočítavania vybraných obranných investícií do rozpočtových limitov. Podľa frakcie je neprijateľné, aby sa posilňovanie obrany realizovalo na úkor sociálnych politík, regionálnej kohézie alebo investícií do vzdelávania. Readiness musí byť financovaná spravodlivo a solidárne tak, aby neprehľbovala rozdiely medzi členskými štátmi ani sociálne nerovnosti v rámci Únie.

V otázke spoločnej armády zaujíma frakcia S&D umiernený a pragmatický postoj. Nepodporuje vytvorenie jednotnej európskej armády ako samostatnej vojenskej štruktúry, no dlhodobo presadzuje postupnú integráciu obranných kapacít, spoločné plánovanie, interoperabilitu a posilnenie schopnosti EÚ konať autonómne, ak je to nevyhnutné. Európsky obranný pilier má podľa S&D dopĺňať NATO, nie ho nahrádzať, pričom cieľom je zvýšiť dôveryhodnosť a akcieschopnosť Únie.

Koncept Readiness tak frakcia S&D chápe ako príležitosť vybudovať bezpečnejšiu, sociálne spravodlivú a demokraticky odolnú Európu, ktorá dokáže chrániť svojich občanov, podporovať mier a čeliť vonkajším aj vnútorným hrozbám bez opustenia hodnôt, na ktorých Európska únia stojí.